

Titel: Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090

Citation: "Periode og sætningsanalyse, [Helsingfors] 071-0090", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_071-shoot-wacc-1992_0005_071_Helsingfors_0090_p1_bP0_TB00002/facsimile.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Holts foredrag 2/8 50

IX nordiske filologiske Helsingfors

Periode- og sætningsanalyse

1. Hr. president! Mine damer og herrer!
De bemærkninger som jeg i det følgende skal tillade mig at fremsætte for Dem, kan naturligvis ikke - i betragtning af den tid der står til rådighed - blive en udtømmende beskrivelse af perioden og sætningen. Der er også mange spørgsmål som endnu ikke leder sig løse - dertil kræves yderligere undersøgelser - og derfor beder jeg Dem om at opfatte mine bemærkninger som en foreløbig meddelelse.

Det behøver neppe nogen nærmere begrundelse at man tager spørgsmålet om periode- og sætningsanalyse op til drøftelse, al den stund dette problem ikke på noget tidspunkt af sprogvidenskabens historie har nået nogen endelig løsning. Det vil derfor være naturligt at spørge om de tanker der mere og mere går sig gældende inden for vor tids lingvistik under navn af strukturalisme o.l., ikke skulde kunne bringe os et skridt fremad i retning af klaring. Det er dog muligt at vi gennem den deduktive metode kan få bragt sammenhænge i stand som vi ikke før har kendt. Det er ikke selve principspørgsmålet om forholdet mellem de dele af sprogbeskrivelsen som man traditionelt kalder morfologi og syntax der her skal gøres til genstand for drøftelse. På dette punkt har jeg selv taget min afgørelse, idet jeg ikke anser det for muligt at studere de to såkaldte områder adskilt. Ifølge min opfattelse er en sproglig størrelse i kraft af sin stilling i sprogsystemet og i sin kraft af de relationer den kan indgå i i den sproglige kæde. Morfologi og syntax er blot to forskellige synspunkter man må anlægge for at give en rationel beskrivelse af de sproglige størrelser.

Når man betragter disse størrelser som dele af et system, bliver deres definition av negativ art, idet det eneste vi kan sige om f.ex. den latinske genitiv, er at denne størrelse ikke er nogen af de andre kasus. Og man kan endda stille det spørgsmål om vi egentlig har lov

H J. Journ. No 3/1939
Modt d. 2/8 1950